

Sekä depressio eli masennus, että valtimotaudit ovat verrattain yleisiä länsimaissa. Masennusoireisten kynnys hakeutua hoitoon on perinteisesti ollut korkea. Masennusoireita pidetään myös itsenäisenä valtimotautien riskitekijänä. Valtimotaudit ovat kehittyttyään luonteeltaan kroonisia, joten ennaltaehkäisy on avainasemassa. Tässä tutkielmassa on tavoitteena myös selvittää, kuinka hyvin maysennuksen seulonta avainkysymyksillä löytää valtimotautien riskitekijöitä.

Tutkimusaineistona käytetään Porin alueella toteutettua PORTAAT-tutkimusta (PORi To Aid Against Threats). Tutkimuksessa tutkittaville tehtiin terveystilan kartoitus vuosina 2014 ja 2015. Tässä tutkielmassa keskitytään vuonna 2015 kerättyyn aineistoon, koska silloin kaikki tutkittavat täyttivät myös MDI-masennusoirekyselyn (Major Depression Inventory). Vuonna 2015 tutkittavia oli yhteensä 709, joista naisia oli 630.

Masennusoireita seulottiin kahdella avainkysymyksellä, jotka olivat: 'Oletko menettänyt mielenkiintosi elämään?' ja 'Tunnetko itsesi alakuloiseksi, masentuneeksi tai toivottomaksi?' Masennusoireita kartoitettiin kaikilta MDI-kyselyllä. Masennusoireisia oli kyselyn perusteella yhteensä 29, joista avainkysymysten perusteella löytyi 25 (86 %). Neljä henkilöä, jotka vastasivat avainkysymyksiin negatiivisesti, olivat kuitenkin oirekyselykaavakkeen perusteella masennusoireisia. Masennusoireiden lisäksi myös valtimotautien riskitekijöissä oli eroa avainkysymyksiin positiivisesti ja negatiivisesti vastanneiden kesken. Riskitekijöissä oli eroa seuraavissa kategorioissa: unen laatu, liikuntasuosittelusten täytyminen, rahojen riittävyys, sekä kuu-den minuutin kävelytestin tulos.

Erityisen tehokkaana valtimotautien riskitekijöiden seulontakeinona ei depression avainkysymyksiä voi kuitenkaan pitää. Jos riskitekijöistä halutaan löytää suurempi osa, saadaan paljon parempia tuloksia teettämällä täydellisempi oirekysely potilaille.